

lausuntopalvelu.fi

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta, 20.8.2018, LVM/1436/03/2018

LAUSUNTO RUNKOVERKKOASETUSLUONNOKSESTA

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta liikenne- ja viestintäministeriön asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi runkoverkkoasetus, jolla säädettäisiin valtakunnalliseen runkoverkkoon kuuluvista maanteista ja rautateista. Lisäksi runkoverkkoasetuksella säädettäisiin runkoverkolla noudatettavasta palvelutasosta siihen kuuluvilla maanteilla ja rautateilla.

Itä-Lapin kuntayhtymä (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) lausuu esityksestä seuraavaa.

Isoja asioita on tapahtumassa Itä-Lapissa. Kemijärven biojalostamohanke etenee vauhdilla. Biojalostamo vaikuttaa erittäin suuresti Itä-Lappiin ja sillä on myös merkittäviä vaikutuksia koko Lapin ja Suomen tasolla. Yli kaksi vuotta kestävä rakentamisvaihe tuo alueelle noin 2700 rakentajaa, asentajaa ja asiantuntijaa. Tämä tuo merkittävän lisän kunnalliseen ja yksityiseen palveluntuotantoon. Valmis jalostamo tarjoaa työtä suoraan 185 henkilölle. Välillisesti Biojalostamon myötä syntyy Itä-Lappiin yli 1100 pysyvää työpaikkaa eri aloille. Jalostus käyttää raaka-aineena pohjoissuomalaisista harvennuspuuta ja haketta 2,8 miljoonaa kuutiota vuodessa. Paikalliset yritykset, metsänomistajat ja asukkaat hyötyvät kaikki hankkeesta, joka antaa alueelle merkittävästi lisää ostovoimaa, pääoma- ja verotuloja.

Itä-Lapissa kehittyvät myös muut elinkeinot. Matkailu kasvaa ja kansainvälistyy vahvasti, esim. Sallan osalta rekisteröidyt yöpymiset kasvoivat vuonna 2017 edelliseen vuoteen verrattuna 21% ja Pyhä-Luosto alueella 15,7% (alkuvuodesta 2018 17,7%). Matkailun työllisyysvaikutus on noin 500 htv ja rekisteröityjä yöpymisiä oli viime vuonna lähes 300 000. Kaivosyhtiö Yara sai ympäristö- ja vesitalousluvan Soklin kaivokselle kesällä 2018. Soklin fosfaattikaivos toisi töitä suoraan ja välillisesti noin 2000 henkilölle. Kemijärvellä puunjalostusyritys Keitele Group kehittyy ja rakentaa pellettitehtaan. Kemijärvellä Keitele työllistää suoraan noin 120 henkilöä. Tärkeäksi nähdään myös alueen perinteiset ja luonnosta saataviin voimavaroihin perustuvat elinkeinot, kuten maa- ja porotalous sekä luonnontuoteala.

Kantatie 82 runkoverkkoon (Vikajärvi-Sallan raja-asema)

Itä-Lapin elinkeinoelämän valtaväylä on Vikajärveltä Kemijärven kautta Sallaan kulkeva kantatie 82. Tiellä liikenne lisääntyy ja on jo kasvanut huomattavasti teollisuuden, puutavarakuljetusten, Rovajärven ampuma-alueen, matkailun ja Sallan kansainvälisen (EU-Venäjä) raja-aseman vuoksi. Kemijärvellä suunniteltu biojalostamo sekä Savukoskelle kaavailtu Soklin kaivos tulevat lisäämään teollisia kuljetuksia huomattavasti lähitulevaisuudessa. Kemijärvestä on kehittymässä uudelleen merkittävä eri metsäteollisuuden alojen keskittymä, jotka tuottavat suuria tavarakuljetusvirtoja sekä hankinta- että lopputuotevirroissa ja siten on tärkeää varmistaa alueen logistiset toimintaedellytykset. Kantatie 82 pitää ehdottomasti kytkeä runkoverkkoon Rovaniemeltä Sallan kansainväliselle raja-asemalle asti.

Kantatie 82 kytkeminen runkoverkkoon on merkityksellinen Itä-Lapin elinkeinoelämän tarpeiden ja alueellisen saavutettavuuden kannalta. Tämä mahdollistaisi myös Itä-Lapin taloudellisen kilpailukyyn kehittymisen ja yhdenvertaisuuden muiden alueiden kanssa. Myös Kiinan kasvava kiinnostus ja panostus arktiseen alueeseen sekä Koillisväylän avautuminen tulevat lisäämään tien käyttöä tulevaisuudessa. Kantatie 82 on kansainvälisesti tärkeä yhteys arktiselle alueelle ja jäämerelle. EU on rahoittaessaan Venäjän puoleisen Sallan raja-aseman ja mahdollistaessaan Salla-Kantalahti tien peruskorjauksen, linjannut päätöksiä tehtäessä että kyseinen väylä on EU:n näkökulmasta merkityksellinen.

Valtatie 5

Suomen toiseksi pisimmän tien, Valtatie 5:n liikennemäärät ovat jatkuvasti kasvaneet. Tien tulee kuulua runkoverkkoon myös Pohjois-Suomessa aina Kajaanista Sodankylään asti. Tietä pitkin kulkevat henkilö- ja tavaraliikennemäärät ovat erittäin suuret jo nyt ja tästä johtuen tienkuntoon ja ylläpitoon on keskitettävä erityistä huomiota, jotta turvallinen ja sujuva liikennöinti voidaan turvata myös jatkossa. Sallan rajanylityspaikalle on suunniteltu elintarvikkeiden tarkastuspistettä, joka tulee kasvattamaan liikennemääriä entisestään. Valtatie 5:en kytkeminen runkoverkkoon on merkityksellinen Itä-Lapin elinkeinoelämän tarpeiden ja alueellisen saavutettavuuden kannalta.

Rautatie Rovaniemi-Kemijärvi

Runkoverkon pitää kattaa rautatieosuus Rovaniemeltä Kemijärvelle metsäteollisuuden keskittymän välittömässä läheisyydessä sijaitsevalle puuterminaalille saakka. Kemijärvellä on jo nyt maan merkittävimpiin kuuluva Liikenneministeriön investoima puuterminaaali. Alueelle on tulossa tulevaisuudessa myös armeijan terminaali sekä mineraaliterminaaali. Rata on jo nyt sähköistetty koko matkalta ja peruskorjattu Misi-Kemijärvi väliltä vuonna 2018, eli koko rataosuus on ajanmukaisessa kunnossa. Runkoverkko pitää ehdottomasti jatkaa Kemijärvelle asti, koska se mahdollistaa kustannustehokkaat ja kilpailukykyiset tavarakuljetukset. Kuljetusketjujen pitää toimia.

Henkilö- ja yöjunaliikenne pitää jatkossakin jatkua rataosuudella, koska kasvavat matkailijavirrat vaativat sitä.

Dina Solatie, FT
kehittämispäällikkö
Itä-Lapin kuntayhtymä